

مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

معاونت آموزش

مدیریت امتحانات

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۸۸

پاسخنامه

پایه :		۵	موضوع :	قرآن ۵
تاریخ :		۸۸/۴/۱	ساعت :	۱۸

نام کتاب: برگزیده تفسیر نمونه، جلد چهارم، بر اساس محدوده اعلام شده

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. آیات شریفه «الله خالق کل شیء» و «هو علی کل شیء وکیل» به ترتیب به چه مطلبی اشاره دارند؟ ج ۲۴۱
 - ا. توحید ربوبی - توحید خالقیت ☐
 - ب. توحید ربوبی - توحید ربوبی ☐
 - ج. توحید خالقیت - توحید ربوبی ☒
 - د. توحید خالقیت - توحید خالقیت ☐
۲. آیه شریفه «یا ایها الذین آمنوا إن جاءکم...» درباره چه کسی و بر چه کاری نازل شده است؟ ج ۴۹۶
 - ا. ثابت بن قیس و قبیله بنی تمیم - جمع آوری خمس ☐
 - ب. ثابت بن قیس و قبیله بنی المصطلق - جمع آوری زکات ☐
 - ج. ولید بن عقبه و قبیله بنی المصطلق - جمع آوری زکات ☒
 - د. ولید بن عقبه و قبیله بنی تمیم - جمع آوری خمس و زکات ☐
۳. با توجه به آیه «ما سمعنا بهذا فی الملة الآخرة إن هذا إلا اختلاق» واژه «اختلاق» به چه معناست؟ ب ۱۷۶
 - ا. اختلاف و دوگانگی ☐
 - ب. آیین ساختگی ☒
 - ج. رنگارنگ ☐
 - د. واقعیت ☐
۴. با توجه به آیه شریفه «الآن من خطف الخطفه فأتبعه شهاب ثاقب» واژه «ثاقب» به چه معناست؟ ب ۱۳۳
 - ا. ستاره آسمانی ☐
 - ب. نافذ و سوراخ کننده ☒
 - ج. محکم ☐
 - د. قطعات سنگ‌های کوچک ☐

تشریحی:

۱. آیه شریفه «وسواء علیهم ءأنذرتهم أم لم تنذرهم لا يؤمنون» را ترجمه کرده، توضیح دهید. ۸۴

برای آنها یکسان است چه آنها را انذار کنی یا نکنی ایمان نمی‌آورند.

توضیح: گفتار تو هر قدر نافذ و وحی آسمانی هر قدر مؤثر باشد، تا در زمینه آماده وارد نشود تأثیر نخواهد گذاشت.
۲. منظور از «ما بین ایدیکم» و «ما خلفکم» در آیه شریفه «وإذا قیل لهم اتقوا ما بین ایدیکم وما خلفکم» چیست؟ ۹۷

منظور از «ما بین ایدیکم» مجازات‌های دنیوی است و منظور از «ما خلفکم» مجازات‌های اخروی است که در پشت سر دارند، چون هنوز نیامده است.

* «وما علمناه الشعر وما ینبغی له» ۱۰۷

۳. دو مورد از فرق‌های شعر و وحی را بیان کنید.

۱. معمولاً سرچشمه شعر تخیل و پندار است در حالی که وحی از مبدأ هستی سرچشمه می‌گیرد و بر محور واقعیتها می‌گردد.
۲. شعر از عواطف متغیر انسانی می‌جوشد و دائماً در حال دگرگونی است در حالی که وحی بیانگر حقایق ثابت آسمانی است.

۴. مراد از قلب سلیم در آیه «إذ جاء ربّه بقلب سلیم» چیست؟ (طبق نظر امام صادق(ع)) ۱۴۸
 امام صادق(ع): قلب سلیم قلبی است که خدا را ملاقات کند در حالی که هیچ کس جز او در آن نباشد.

۵. طبق آیه «کتاب أنزلناه إليك مبارك ليدبروا آياته» هدف از نزول قرآن چه بوده است؟ توضیح دهید. ۱۸۴

هدف از نزول این کتاب بزرگ این نبوده که تنها به تلاوت و لقلقه زبان قناعت کنند بلکه هدف نزول آیات قرآن سرچشمه فکر و اندیشه و مایه بیداری وجدانها گردد و حرکتی در مسیر عمل شود.

۶. تفسیر آیه «فقال إني أحببت حب الخير عن ذكر ربي» را بنویسید. ۱۸۵

حضرت سلیمان(ع) در این جا برای این که تصور نشود علاقه او به این اسبهای پر قدرت، جنبه دنیاپرستی دارد، فرمود: به خاطر یاد پروردگارم اینها را دوست دارم و در جهاد استفاده می کنم (در مبارزه و جهاد با دشمنان)

۷. چرا خداوند درخواست شیطان را درباره ادامه حیاتش پذیرفت و چرا فوراً نابودش نکرد؟ ۲۰۲

عالم دنیا محل آزمایش و امتحان است و این آزمایش در برابر دشمنان سرسخت برای رشد و تکامل انسانها نیاز است.

۸. منظور از «ظلمات ثلاث» در آیه شریفه «يخلقكم في بطون أمهاتكم خلقاً من بعد خلق في ظلمات ثلاث» چیست؟ ۲۱۱

ظلمتهای سه گانه همان ظلمت شکم مادر، ظلمت رحم، و مشیمه کیسه مخصوصی است که جنین در آن قرار گرفته است؛ در حقیقت، سه پرده ضخیم است که بر روی جنین کشیده شده است.

۹. شأن نزول آیه «يا أيها الذين آمنوا لا تقدموا بين يدي الله ورسوله» چیست؟ ۴۹۲

پیامبر(ص) به هنگام حرکت به سوی خیبر کسی را به جای خود در مدینه نصب کرد و عمر شخص دیگری را پیشنهاد کرد آیه نازل شد و دستور داد برخدا و پیامبر پیشی مگیرید.